

William Heinesen — hyllaprýði ella fólkaogn

Í ár eru komnar út fimm bókur eftir skaldið William Heinesen, umsettar til føroyskt mál á forlagnum Bókagarði. Hetta er eitt stórverk, ið framt er, bæði av umsetarum og útgevura, men spurningurin er, um hetta er rætti hátturin at gera føroyska stórskaldið til fólkaogn, sum tikið hevur verið til

Tað er einki dulmál, at nógvar av teimum bókum, sum út eru komnar í seinastuni, hava verið umtalaðar sum hyllaprýði. Og satt at siga er tað so, at nógvar hevur verið gjørt burturúr at gera bókurnar vakrar í skapi við binding og gullstøvum.

Og hetta misprýðir ikki innihaldið, nei, minni enn so, men tað er eisini ein stórur spurningur, um hetta prýðir um innihaldið.

350 krónur fyri William

Bókurnar, sum í ár eru komnar eftir William Heinesen, verða seldar í settum, fimm saman, og kosta 350 krónur. Hetta er ikki smávegis peningur fyri 5 bókur.

Og ímeðan kannst tú hara í einhvønn bókahandil og keypa tær alskyns bókur, frá lættu-soppi til stórverk, í fíkkubóka-útávu, ella biligbók, fyri lítlan penga.

Tað kann væl vera, at bókurnar eru givnar út í tí hugsan, at hetta skal vera eitt tiltak at gera skaldskap Williams til fólkaogn. Men um so er, at hetta er hugsanin aftan fyri útávu, so er skotið farið langt við síðuna av.

Tú kunnu orðskimar vera mangar. Tað kann sjálvsagt vera, at tað LOYSIR seg ikki at geva tær út í fíkkubókum.

Men eg trúgvi ikki, at bókurnar høvdu verið minni fólkaogn og styttri lívaðar, um tær so komu út í fíkkubókum, sum kanska skræðnaðu og fúrust, tí tær eru so viðbreknar. Skaldskapurin doyri ikki, um so bókin forferst.

Men bókurnar hjá William Heinesen koma nú, eftir so mong ár, út í Sortanum. Og høvundurin hevur sjálvur lagt hugsan sína fram um fólkið í Sortanum.

í Sortanum

Vit nýta í hesum feri høvið til at siga eitt sindur um bókina í Sortanum.

Bókin í Sortanum fer fram í einari stórbygd í Føroyum undir seinra heimsbardaga. Men hóast tann tíð er farin, so hevur bókin sama virði enn, av tí at fólkið og viðurskiptini hava enn sama virði sum tá. Bókin hevur tí ikki bert søguligt virði, men eigur eisini at verða lisin við samtidareggjum.

Hetta er søgan um, hvussu ið summi liva av kríggjum, og

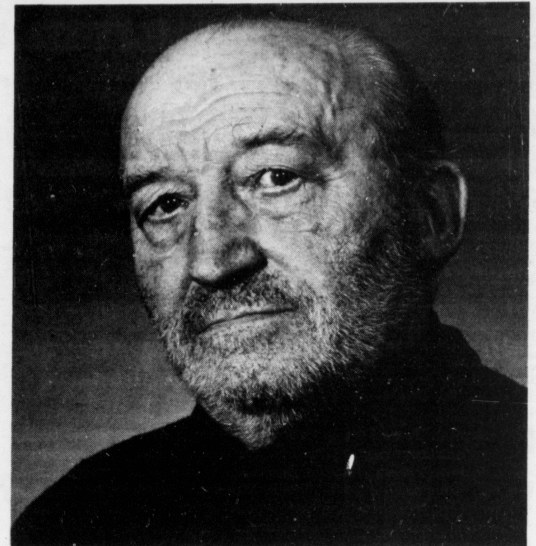
hvussu onnur doyggja av kríggjum. Tað er hitt vanliga fólkið, sum fær eina góðlynta viðferð í bókini, meðan eingin móguleiki verður latin at speireka og húð-fleingja solumenninar og reiðararnar, sum liva tjúkt av kríggi og neyð.

Vanliga fólkið dugir heldur ikki at sæta sær í hesum tíðum, sum ber bæði deyðsvanda og eina fyri teimum ókenda vælferðartíð við sær. Summi søkja

skjól í mystiskum heimi, onnur falla í djúpa guðstrúgv í alskyns sektum, og onnur eru, sum siggja hin beiska veruleikan.

Henda bókin er søgan um fólkið, og hon peikar teimum á vandar, ið standast av tíðum, tá deymurin av deyða lokkar ónda pengalyndi fram í summum.

Bókin kann eisini takast sum ein tann størsti minnisvarði, ið settur er yvir teir, ið fóru undir kríggjum og yvir tey, ið varðaðu

av. Ein minnisvari yvir øll, sum fóru gjøgnum krígsárin, í vanda fyri at missa onkran. Ein minnisvarði yvir øll, sum fóru gjøgnum krígsárin uttan at liva

sum snúltari — sum fírlús á seyði.

Bókin er best, um hon verður lisin við samtidareggjum.

HO

Føroyingar 7,00 kr. minni um tíman enn danir

Í eini sammeting millum danskar og føroyskar
arbeiðara- og handverkaralønir ger blaðið Framin
upp, at føroyingar liggja nógvar lægri

7000 krónur minni í meðal

Ein samanbering av tímalønunum í Føroyum og í Danmark visir, at føroyingar yvirhøvur fáa minni í lön enn danir. Føroysk konufólk fáa 6,03 krónur minni enn teirra dansku arbeiðsfelagar, arbeiðsmenn 6,75 krónur minni og handverkarar 8,72 krónur minni. So í meðal fáa danskir tímalöntir arbeiðarar

umleið 7,00 krónur meira enn tey tímalöntu í Føroyum.

Munurin er sjálvsagt ikki javnur allastaðir, men skiftir eitt sindur.

Lossa Blik fyri 21,88 kr. minni

Tað sæst til dømis, at teir lossingarmenn, sum lossa Blik ella eitthvørt annað skip, fáa 5,75 krónur minni enn teir, sum

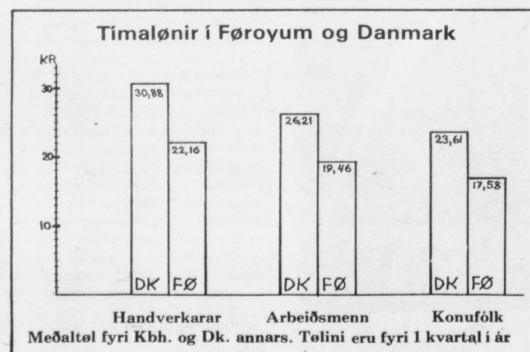
ferma skipið í Keypmannahavn.

Uppaftur greifligari gerst munurin, um arbeiðt verður akkord, sum er sera vanligt nógvastaðir í Danmark, men óvanligt í Føroyum. Um dansku lossingarmenninir arbeiða akkord í Keypmannahavn, fáa teir 41,34 um tíman í meðal, ella 21,88 krónur meira enn teir, sum lossa skipið í Havn.

Størsti munur kr. 13,31

Tað er ymiskt, hvussu stórir munirnir eru. Størsti munurin ímillum ófaklærdar er millum teir, sum arbeiða á bryggjariunum, har ið føroysku arbeið-

Framhald á síðu 8

Teir fáa 9,18 minni enn dansku arbeiðsfelagarnir fáa um tíman